Írta: Adminisztrátor
2021. május 26. szerda -

Kolozsvár, 2021. május 26. - **Jogerősen elutasította a román legfelsőbb bíróság a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár visszaszolgáltatását a római katolikus érsekségnek.**

A kedden kimondott ítélet kivonatát szerdán közölték a bíróság honlapján. A bejegyzés szerint a bírói testület megalapozatlannak találta az érsekség fellebbezését az elsőfokú ítélet ellen.

Komáromi Attila, a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség jogásza az MTI-nek elmondta: a keddi tárgyaláson arról próbálta meggyőzni a bírákat, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni nyilvánvaló történelmi tényeket. Azt például, hogy a könyvtárat létrehozó Batthyányi Ignác püspök végrendeletileg az egyházra és az erdélyi provinciára hagyta a gyűjteményt. Azt, hogy az értékes tulajdont a korabeli polgári törvénykönyv szerint telekkönyvezték, mely nemcsak a tulajdon szerinti, hanem a rendeltetés szerinti telekelést is megengedte. Így került a "Csillagda" bejegyzés a könyvtárat és csillagvizsgálót magában foglaló épület tulajdonosához.

Komáromi Attila azt is megemlítette, hogy a román állam nemcsak az épület, hanem a gyűjtemény visszaszolgáltatását is elutasította, ráadásul az utóbbit indokolás nélkül. A jogász hozzátette: a Batthyáneum esetében az épület csupán "a doboz" melyben a felbecsülhetetlen értékű gyűjtemény található. Érvként említette azt is, hogy a Batthyáneum visszaszolgáltatásáról egykor rendeletet fogadott el a román kormány, mely ma is érvényben van.

A jogász mindezek fényében valószínűsítette, hogy ismét az Emberi Jogok Európai Bíróságán folytatódik a jogi küzdelem. A strasbourgi bíróság 2012-ben már bírság kifizetésére kötelezte a román államot, amiért 14 évig húzta a Batthyáneum restitúciós kérelmének az elbírálását.

Az épületet és a benne lévő gyűjteményt a román kormány 1998-ban sürgősségi kormányrendelettel szolgáltatta vissza az egyháznak. A kormányrendeletet a parlament 2002-ben törvényerőre emelte. A jogszabály tételesen rendelkezik a Batthyáneum és más ingatlanok visszaszolgáltatásáról, de a román állam intézményei a restitúciót azóta sem hajtották végre.

A romániai restitúciós bizottság végül 2015 novemberében elutasította az egyház visszaszolgáltatási kérelmét. Ezt a határozatot támadta meg az érsekség a Gyulafehérvári Táblabíróságon, majd az ott 2018 júliusában kimondott elutasító ítélet után a legfelsőbb bíróságon.

A gyulafehérvári Batthyáneum a legnagyobb értékű államosított ingatlan és gyűjtemény, amelyet az erdélyi magyar egyházak visszakértek a román államtól. A 65 ezer kötetes, 1650 középkori kéziratot magában foglaló könyvtárban őrzik a Romániában fellelhető kódexek és ősnyomtatványok háromnegyed részét. A kódexek egyikét, a 810-ből származó Codex Aureust 25 millió dollárra biztosították, amikor 2002-ben rövid időre Németországba szállították.

A könyvtárat a román kommunista állam vette el a római katolikus egyháztól, és a rendszerváltozás utáni kormányok Batthyány Ignác püspök végrendeletére hivatkozva nem szolgáltatták mindeddig vissza. A püspök az 1798-as végrendeletében a katolikus egyházra és Erdély provinciára hagyta a gyűjteményt. A román politikai elit úgy értékeli, hogy Erdély provincia jogutódjaként a román állam is jogosult a gyűjtemény tulajdonjogára. A római katolikus egyház értelmezése szerint a vitatott megnevezés az erdélyi római katolikus egyházmegyét jelöli.